

heemkundige kring
Meise-Oppem-Wolvertem

BERLA

driemaandelijks tijdschrift

jaargang 1986 nummer 15

Berla

HEEMKUNDIGE KRING
MEISE-OPPEM-WOLVERTEM
EN OMGEVING

EREVOORZITTER L. VAN HEMELDONCK
VOORZITTER R. BELLEMANS
SECRETARIS R. MOERENHOUT
PENNINGMEESTER F. HEVVAERT

REDAKTIERAAD R. BELLEMANS
M. GILLISJANS
R. MOERENHOUT
R. MOREAU
W. PAS

ONS TIJDSCHRIFT :

- . verschijnt driemaandelijks
- . jaarabonnement (+ lidgeld) 200 frank
- . los nummer 60 frank

- . de auteurs zijn verantwoordelijk voor hun bijdrage

ZETEL VAN DE KRING :

HASSELTBORGSTRAAT 21
1860 MEISE
TEL 02-269.53.15
ASLK 001-1189490-55

*BERLA verzamelt alles wat betrekking heeft op onze fusiegemeente en omgeving. Bezit U oude dokumenten, registers, notarisakten, archieven, boeken, landkaarten, alaan, vroegere gebruiksvoorwerpen van welke aard ook, zichtkaarten, foto's... ? Wij vragen U vriendelijk om inzage te verlenen en bestudering mogelijk te maken.
Geef een seintje ! Dank bij voorbaat !*

EDWIN GANZ

Het overweldigend sukses dat de Edwin Ganz-tentoonstelling kende mag als een hoogtepunt ingeschreven worden tussen de vele activiteiten van "Berla".

De kunstwaarde en de verscheidenheid van de vele schilderijen en tekeningen, samengebracht in het schitterend kader van het kasteel van Boechout, verklaren de geestdriftige sfeer die dagelijks heerste tussen de duizenden bezoekers. Het doel dat wij nastreefden met deze organisatie werd overtroffen.

Hierna drukken wij enkele foto's af van de vooropening van de Edwin Ganz-tentoonstelling. Een aangename herinnering voor allen. Belangstellenden kunnen een afdruk bestellen.

De tentoonstelling bracht ons een schat aan mededelingen en aanwijzingen betreffende de kunstschilder en zijn werken. Alles werd vlijtig genoteerd en zal U ten gepaste tijde medegedeeld worden.

Aan allen die meewerkten aan de organisatie van de tentoonstelling en de nevenactiviteiten, een welgemeend proficiat en hartelijk dank.

R. Bellemans
voorzitter

Op donderdag 4 december 1986 om 20.00 uur vergadert de redaktieraad van ons tijdschrift "Berla" in de Snipper, lokaal 7 - Brusselse Stwg 73 te 1860 Meise. De inhoud van ons tijdschrift voor het werkjaar 1987 zal besproken worden.

Elk lid dat belangstelling heeft voor de opmaak van "Berla" of die opmerkingen, voorstellen of een bijdrage wil publiceren, is welkom op deze vergadering.

Gevraagd : een artikel over de eerste marktdag te Meise !

VERGADERING REDAKTIERAAD WERKPROGRAMMA 1987 SAMEN MET.....

Januari : Gastspreker (in samenwerking met het Davidsfonds)
 Maart : Algemene Vergadering
 Mei : Toeristische uitstap (in samenwerking met het Davidsfonds)
 : Van mei tot oktober, elke zaterdag van 9.00 tot 12.00 uur : archeologisch bodemonderzoek.
 September: Vierde Heemwandeling (in samenwerking met de Kultuurfondsen)

Tijdschrift "Berla" : driemaandelijks opstellen en uitgave.

Archief / Dokumentatie : toegankelijk voor iedereen elke: Woensdag van 14 tot 17 u
 Vrijdag : op aanvraag

Uitgave boek : De Fusiegemeente Meise "VKOEGER, VANDAAG, MORGEN"

Bijkomende Aktiviteiten van Werkgroepen : in bespreking

Lidmaatschap : op aanvraag. Bijdrage 200.- fr per jaar.

Beschikbaar, zolang de voorraad strekt ...

De St.-Elooikapel en de St.-Eloovieringen te Meise ...	150 fr
Edwin Ganz (Monografie)	100 fr
Toeristische kaart Meise/Oppem/Wolvertem	100 fr
Foto Edwin Ganz-tentoonstelling	30 fr

Aanleiding :

Mijn moeder is afkomstig uit Linthout, een gehucht van de vroegere gemeente Brussegem. Zij liep school bij de zusters te Oppem. Met haar klas bracht zij toen een bezoek aan de Duivels-schuur van Amelgem. In de jaren '50 heeft zij mij de legende verteld en in 1959 heb ik deze legende opgeschreven. Dit schrift draagt als titel " Brabantse Verhalen".

DE DUIVELSSCHUUR

Het is lang, zeer lang geleden. Op een zomeravond wandelde de boer van 't hof van Amelgem door zijn velden en overschouwde de gezegende oogst. Deze was bijna rijp en hij wist niet, hoe hij hem moest opbergen. Hij verzonk in een diep gepeins, hij moest de schuur vergroten of een nieuwe bouwen. Voldoende geld hiervoor bezat hij niet en de tijd was zo kort. Wat moest hij aanvangen ?

Uit de tegenovergestelde richting kwam een keurig in het zwart geklede heer aangestapt. Het heerschap groette en zei : "Dag boer, goed weer vandaag, ge schijnt zorgen te hebben, is het niet ?"

"Och mijnheer, ik heb een flinke oogst, maar mijn schuur is te klein. Wat moet ik nu aanvangen met de rest van de oogst ? Geld heb ik niet om een nieuwe schuur te bouwen en de tijd dringt."

"Boer, ik zal U helpen. Maar ik vraag U een ding dat geen moeite vergt, ge zult er ook niets bij verliezen."

"Hoe gaat gij dat oplossen heer ?"

"Ik zal U vannacht een schuur bouwen en eer de haan zal gekraaid hebben, zal ze klaar zijn, groot genoeg om uw rijke oogst in op te bergen."

Na een korte stilte hernam de heer :

"Maar als tegenprestatie wil ik na uw dood uw ziel."

"Mijn ziel verkopen voor een schuur, mag dat wel ?"

"Boer, wees niet zo dwaas, uw oogst wacht op een grote schuur en uw ziel heb ik pas nodig na uw dood."

De boer liet zich overhalen en sloot een verbond met de zwarte heer, de duivel in hoogst eigen persoon.

Naarmate hij zijn boerderij naderde maakte een angstig gevoel zich van hem meester. Had hij wel juist gehandeld ? Bij het avondeten vond de boerin hem in een diep gepeins.

Maar hij liet niets los over zijn onderhoud met de duivel.

Hij kon de slaap niet vatten en keerde en woelde in 't bed. Rond middernacht stak er een geweldige wind op. De boer begon in zijn bed te rillen van de angst. De boerin kon haar argwaan niet meer bedwingen en vroeg op een gebiedende toon wat er scheelde. De boer begon aarzelend met stukken en brokken, het relaas te geven over de verkoop van zijn ziel in ruil voor een nieuwe schuur. De schuur zou er staan eer de haan gekraaid had.

De boerin sloeg haar handen voor de ogen en dacht diep na, terwijl de boer radeloos te bed lag. Hij was verloren, hij had zijn ziel verkocht en moest hiervoor naar de hel.

Ondertussen waren de duivels aan het werk. Ganse bomen werden uitgerukt en gebruikt als dwarsbalken. Sommige werkten aan de muren, weer andere aan het dak. Alles ging in een duivels tempo vooruit. Satan wreef in zijn handen, hij had de boer bijna in zijn macht, de hel was weldra een zieltje rijker.

Maar de boerin bleef diep nadenken. Hoe kon zij haar man redden uit de klauwen van de duivel? Plots had zij het gevonden. Zij stond op en zei: "Blijf liggen, ik ga eens kijken." De boer kon geen woord meer uitbrengen.

De boerin stak de stallantaarn aan en ging naar het kippenhok. Zij hief de lantaarn voor de kop van de haan. Deze voelde plots de warmte en het licht en dacht dat hij zich overslapen had. Hij begon met spoed te kraaien. De schuur was niet klaar! Het kontrakt was verbroken. Alle activiteiten in de wei werden plots gestaakt en een vredige stilte daalde neer over de hoeve.

's Anderendaags zag de boer de reusachtige grote schuur in de weide staan, met een gat in de punt van de gevel. Toen hij dit bemerkte herademde hij. Zijn vrouw had hem van de duivel verlost.

Het gat werd aanstonds toegemetseld, maar 's anderendaags lagen de stenen terug in de weide. Hij besprenkelde het gat nu met wijwater en metselde het terug dicht. Tevergeefs, de stenen lagen de dag nadien weer op grond.

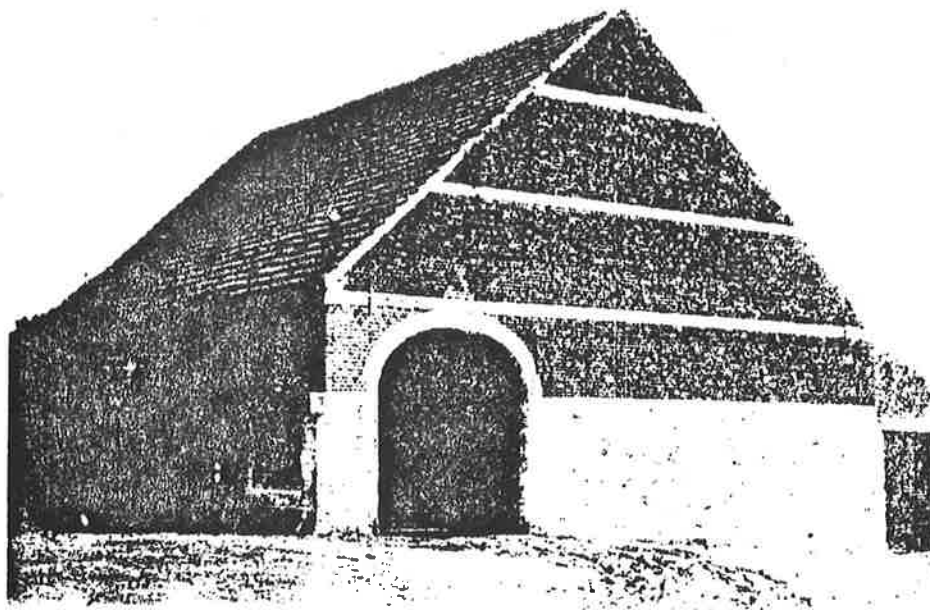
Wat hij ook deed hij kreeg het gat niet meer dicht, tot hij het idee kreeg om er een houten kruis in te nagelen.

Sindsdien heeft Satan die schuur moeten prijsgeven. De boer metselde het gat dicht, maar vergat niet het houten kruis in het metselwerk te verwerken.

De schuur kreeg toen haar naam : " d u i v e l s s c h u u r ". Deze naam bleef bewaard tot op de dag van vandaag. De huidige schuur is nog gedeeltelijk gebouwd op de plaats van de vroegere oude "echte" duivelsschuur.

Michel Van den Broeck

(Tekeningen : Bert Van den Broeck, Opwijk)

De Duivelsschuur van Amelgem

Onze kring betreurt het heengaan van een trouw lid. De heer Roger Van Hauthem is plots overleden op 18 augustus 1986.

Aan Mevrouw Van Hauthem, haar zoon en haar familie, bieden wij onze innigste deelneming aan.

DAG SYLVIE

Al wie van ver of van dichtbij met de schone kunsten te maken heeft, is het aan zichzelf verplicht een ongelukkige jeugd te hebben gehad. Waaruit, zoals iedereen weet, een knobbel frustraties ontstonden die dringend moeten afgereageerd worden. Tegen de rotmaatschappij natuurlijk, en bij voorkeur tegen de pastoors, want die schijnen wel de bron van alle ellende te zijn geweest.

Mijn enige frustratie in deze, is dat ik géén ongelukkige jeugd heb gekend, zodat ik in het wereldje van de letteren zoiets als cavalier seul speel onder de verworpenen en verstotenen.

Daaraan dacht ik nog maar eens toen ik Sylvie Haeck naar haar laatste rustplaats vergezelde. Zij had de gezegende ouderdom van 82 jaar bereikt, was ongehuwd gebleven, maar ook zij heeft moederlijk mijn kinderjaren tot een onvergetelijke belevenis gemaakt, een stukje paradijs op aarde.

Het mooiste pretpark dat een jongetje zich ook maar kan voorstellen, had ik vlak naast de deur. Want wat is tenslotte zaliger dan te mogen rondstoeien op een authentieke boerderij? Ik moest niet over de straat, niet eens langs een stoep.

Wipte gewoon het muurtje over, landde in de grote moestuin en startte meteen met mijn kattedwaad. De ruige boever bij het karrekot was mijn beste vriend, en Lis, de schonkige Brabantse merrie, liet zich van alles welgevallen. Heb trouwens een foto waarop Lis, en ikzelf als ruiter, compleet met sodatenmuts en een kanjer van een tweeloop over de schouder.

Sylvie had twee broers, de eigenlijke boeren op het hof. Zij zijn eveneens ongehuwd gebleven, wellicht omdat zij de tijd niet konden maken om een bruid te zoeken. Over hun vrijgezellen leven heb ik mij trouwens nooit vragen gesteld.

Sylvie was de vrouw en de chef op het erf, en beide broers hebben bij mijn weten niets anders gedaan dan gewroet. Ongelukkig zijn ze beslist niet geweest want ze stonden altijd voor een grapje klaar. Vooral Wieter was mijn grote kameraad en bij het opgroeien mocht ik af en toe een handje toesteken. Dat bestond er vooral in om met een mand vol dikgesmeerde boterhammen en een kruik kelderfrisse lambik naar het veld te trekken, waar ikzelf, tussen het gezonde boerenvolk, als een dijkedever ging meeschransen.

En dan die lange winteravonden rond de Leuvense stoof. Met adembenemende verhalen over Kludde die toen nog echt bestond, of het bladeren in vergeelde weekbladen terwijl er koffie

werd geschonken, gitzwart, heet en sterk.

Ach ja, de oorlog bracht wat verkoeling. Met Dietsland, met het flamingantisme wilde Sylvie niets te maken hebben. Wij, haar naaste burenen, waren duidelijk "fout", en haar standpunt heb ik pas veel later leren begrijpen. Een mens wordt milder met de jaren, maar van enige vijandschap was er dan toch geen sprake. De vriendschap zat gelukkig te diep geworteld ...

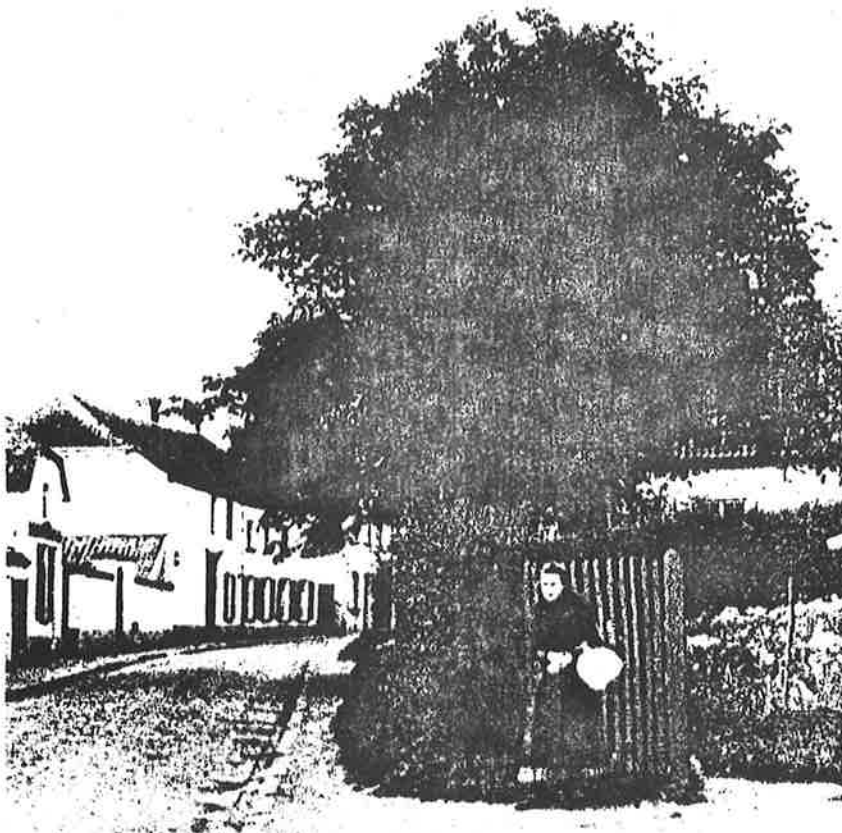
Op weg naar het kerkhof zijn de heerlijkste momenten "bij Haeckes" mij ongemeen levendig voor de geest gekomen, en mensen klampten mij aan met de vraag : "Herman, weet je nog ?" ...
Ja, Sylvie Haeck, ik kwam nooit

onzeleggen bij je aan. Ik mocht de eieren voor je rapen, de kippen voederen, en ik mocht naast je staan bij het karnen, en voor je dorstige werkvolk lambiek tappen uit de grote, zurig ruikende houten vaten in de koele kelder ...

Wat mocht ik eigenlijk niet doen in mijn pretpark naast de deur ? Nu besef ik, dat jij een zeer verstandige vrouw was. Je wist niet alleen met bengels, maar ook met grote mensen om te gaan. Ik zeg niet enkel : dag Sylvie. Uit de grond van mijn grootvader geworden hart zeg ik ook : dankjewel, Sylvie.

Herman Vos

Uit: "'t Pallieterke" van 14-8-1986

Hoeve "Haeck" te Meise

Brabantse Geschiedenis

15.11.1986

Dr. J.F. VERBRUGGEN

*Oorlog en bevolking in Brabant in de middel-
eeuwen.*

6.12.1986

Dr. J.P. PEETERS

*De weerslag van de oorlog op de Brabantse
steden tijdens de late middeleeuwen en bij
de aanvang der XVIe eeuw.*

10.1.1987

Dr. G. JANSSENS

*Servitium en andere militaire lasten. Een
belangrijk element van de loyale Brabantse
oppositie tegen de Spaanse landvoogden
(1567-1585).*

24.1.1987

Dr. F. DAELEMANS

*Boeren in oorlogstijd. De sociale en economi-
sche gevolgen van de XVIIe en XVIIIe eeuwse
oorlogen voor het platteland in Brabant.*

7.2.1987

Drs. L. JANSSENS

*Steden in oorlogstijd. De gevolgen van de
oorlogen van Lodewijk XIV voor de Brabantse
stedelingen.*

21.2.1987

Dr. P. SCHOLLIERS

'14-'18 of de nachtmerrie na de droom.

14 - 3 - 1987

Dr M. VAN DEN WIJNGAERT

*De Belgische bevolking onder de Duitse
bezetting (1940-1944)*

De lezingen worden gehouden, in de gebou-
wen van de UFSAL BRUSSEL, Vrijheidslaan
17, 1080 Brussel (Koekelberg). Ze beginnen
om 14.30 uur en worden na een korte koffie-
pauze, gevolgd door een open discussie tot
17 uur.

Het inschrijvingsgeld bedraagt 500 frank voor
de ganse cyclus. Dit bedrag kan gestort wor-
den op PRK 000-0536088-66 van UFSAL
BRUSSEL, met vermelding:
'Centrum voor Brabantse Geschiedenis,
inschrijving', of ter plaatse worden betaald.
Per lezing: 80 frank.

Inlichtingen omtrent deze lessenreeks bij:
Mevrouw L. Verbesselt,
telefoon (02) 427 99 60 (UFSAL)
(02) 720 24 17 (PRIVE)

I N H O U D

blz	1	Edwin Ganz
	2	Vergadering Redaktieraad samen met ... Werkprogramma 1987 Beschikbaar zolang de voorraad strekt ...
	3-8	Foto's tentoonstelling Edwin Ganz
	9	De Duivelsschuur van Amelgem
	11	In Memoriam
	12	Dag Sylvie
	14	Brabantse Geschiedenis Inhoud

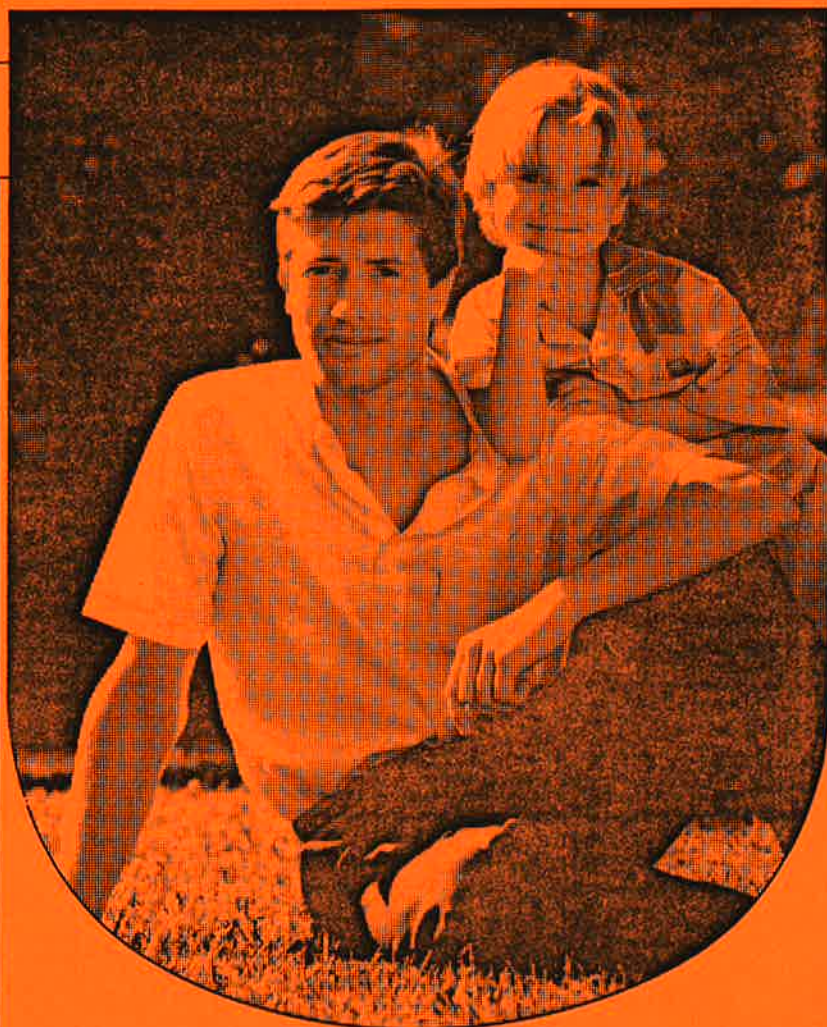
"Mijn bank is altijd op z'n best"

Het Gemeentekrediet bestaat 125 jaar. In de loop van al die jaren werd een netwerk uitgebouwd van 1300 bankkantoren. Ook u vindt in uw buurt een specialist die u een volledige bankservice biedt.

De grote keuze in betaaldiensten maken het u heel wat eenvoudiger. De talrijke spaarformules leveren een hogere interest op. Kredietvormen scheppen nieuwe mogelijkheden. En door het gebruik van de meest geperfectioneerde technieken verlopen de verrichtingen probleemloos en snel.

Breng een bezoek aan een agent van het Gemeentekrediet. Hij zal u warm en hartelijk ontvangen

U vindt zijn adres in de Gouden Gids onder rubriek "Banken."

Gemeentekrediet

de bank op z'n best

Agentschap Meise

J. Lombaerts

Brusselsesteenweg 82 - 1860 Meise
Tel. (02) 269 11 93 - H.R. Brussel 383200

Alle dagen van 9 tot 12 u. 30 en van 14 u. 30 tot 16 u.
Bovendien dinsdag en donderdag van 17 tot 18 u. 30
Zaterdag van 9 tot 12 u.

Agentschap Wolvertem

Thierry Van Praet

Hoogstraat 6A - 1870 Wolvertem
Tel. (02) 269 00 74 - H.R. Brussel 383200

Alle dagen van 9 tot 12 u. 30
Dinsdag en donderdag van 14 u. 30 tot 18 u. 30
Zaterdag van 9 tot 12 u.

V E R Z E K E R I N G E N

ROGER MOERENHOUT

Kardinaal Sterckxlaan 147

1881 M E I S E (Oppem)

tel : (02)269.74.99

**DE NOORDSTAR
EN BOERHAAVE N.V.**

de eerste vlaamse
verzekeringsmaatschappij

gent 091-35 37 11

kulturele stichting NOORDSTARFONDS v. z. w.

BERLA wordt gesteund door de

ASLK

ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTKAS

we doen met je mee

— ASLK KANTOREN TE MEISE EN WOLVERTEM —